

Številka: 00104-407/2017/8

Datum: 31. 8. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s preimenovanjem ulic in trgov po voditelju, ki je bil na čelu nekdanjega totalitarnega režima

Poslanka Državnega zbora Republike Slovenije Anja Bah Žibert je na Vlado Republike Slovenije naslovila pisno poslansko vprašanje v zvezi s preimenovanjem ulic in trgov po voditelju, ki je bil na čelu nekdanjega totalitarnega režima.

V nadaljevanju Vlada Republike Slovenije podaja odgovor oz. pojasnilo glede pravna ureditve ter postopka preimenovanja.

V Republiki Sloveniji načine in postopke določanja območij in imen naselij, imen ulic, določanje hišnih števil ter označevanje naselij, ulic in stavb ureja Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08; v nadaljnjem besedilu: ZDOIONUS).

Po ZDOIONUS je določanje območij in imen naselij, imen ulic, uličnih sistemov,... temeljna, izvirna pristojnost lokalnih skupnosti (občin). V primerih imenovanja/preimenovanja naselij, ulic ali cest mora občina v skladu z ZDOIONUS sprejeti odlok, v katerem določi ime imenovanega/preimenovanega naselja, ulice ali ceste in njen potek. Imenovanje/preimenovanje učinkuje neposredno na podlagi sprejetega občinskega odloka z dnem njegove uveljavitve.

20. člen ZDOIONUS določa, da ① mora imeti vsaka ulica svoje ime in da ② se ime ulice določi po zemljepisnem imenu, imenu dogodka ali datumu, povezanem z zgodovino, ali po osebi, ki je bistveno prispevala k razvoju naselja ali je pomembna v širšem družbenem okolju ali po kulturnem izročilu. Ime ulice se lahko določi po umrli osebi v skladu s predpisom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. 21. člen ZDOIONUS pa določa, da ① je treba pred določitvijo imena ulice oziroma pred preimenovanjem ulice ali dela ulice v ulici oziroma delu ulice, ki se ji spreminja ime, opraviti predhodno posvetovanje o ustreznosti predlaganega imena ulice, in da ② mora predlagatelj pridobiti mnenje delovnega telesa Vlade Republike Slovenije, pristojnega za standardizacijo zemljepisnih imen, o ustreznosti predlaganega imena. Veljavna ureditev ZDOIONUS zagotavlja sodelovanje javnosti pri sprejemanju odločitev glede imenovanje/preimenovanje naselij, ulic ali cest – prepovedano je imenovanje/preimenovanje naselij, ulic ali cest brez predhodnega posvetovanja z »udeleženi osebami« območja, na katero se spremembe nanašajo. Udeležene osebe morajo imeti možnost, da povedo svoje mnenje o »novem« imenu naselja, ulice ali ceste, v kateri živijo. Veljavna ureditev ZDOIONUS pa zagotavlja tudi sodelovanje strokovnega telesa (t.j. Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen), ki poda mnenje o ustreznosti novega poimenovanja ali preimenovanja naselja, ulice ali ceste (ki ga občinski svet pri sprejemanju odloka mora upoštevati).

Imena naselij, ulic ali cest, ki jih določijo občine, evidentira Geodetska uprava Republike Slovenije v registru prostorskih enot tako, da evidentira ime naselja, ulice ali ceste v enakem zapisu, kot to izhaja iz odloka občine.

Odgovornost za pravilno in zakonito izvedbo predpisanih postopkov določanja imena /preimenovanja naselij, ulic ali cest po ZDOIONUS je na strani tiste občine, v kateri se postopki izvajajo. Geodetska uprava Republike Slovenije v skladu z ZDOIONUS opravlja le »*tehnični*« nadzor – t.j. ne evidentira sprememb podatkov o območjih naselij, če meja ali opis območja naselja iz odloka o določitvi območja naselja ne omogoča evidentiranja podatkov v registru prostorskih enot; ne evidentira sprememb podatkov o imenih naselij, če je v registru prostorskih enot že evidentirano naselje z istim imenom; ne evidentira imena in oznake ulice, če sta v istem naselju dve ulici z istim imenom ali dve ulici z istim delom imena in različno oznako. Geodetska uprava Republike Slovenije ni pristojna za presojo »*primernosti*« imen naselja, ulice ali ceste v predpisih lokalnih skupnosti, s katerimi se poimenujejo ulice, ceste, trgi, niti za presojo namenov konkretnega imenovanja/preimenovanja. Presojo o tem, ali je ime ulice, ceste..., določeno z občinskim odlokom, združljivo s temeljnimi ustavnimi vrednotami, lahko opravi le Ustavno sodišče Republike Slovenije. V ZDOIONUS zato niti ne more biti urejen postopek morebitnega poziva državnega organa (npr. Vlade Republike Slovenije) organom lokalne skupnosti (županom, občinskim svetom) k spremembam imena naselja, ulice ali ceste.